

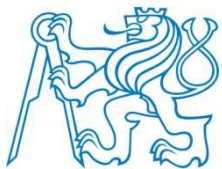
Sezónní akumulace sluneční energie pro energeticky úsporné domy

Tomáš Matuška, Bořivoj Šourek

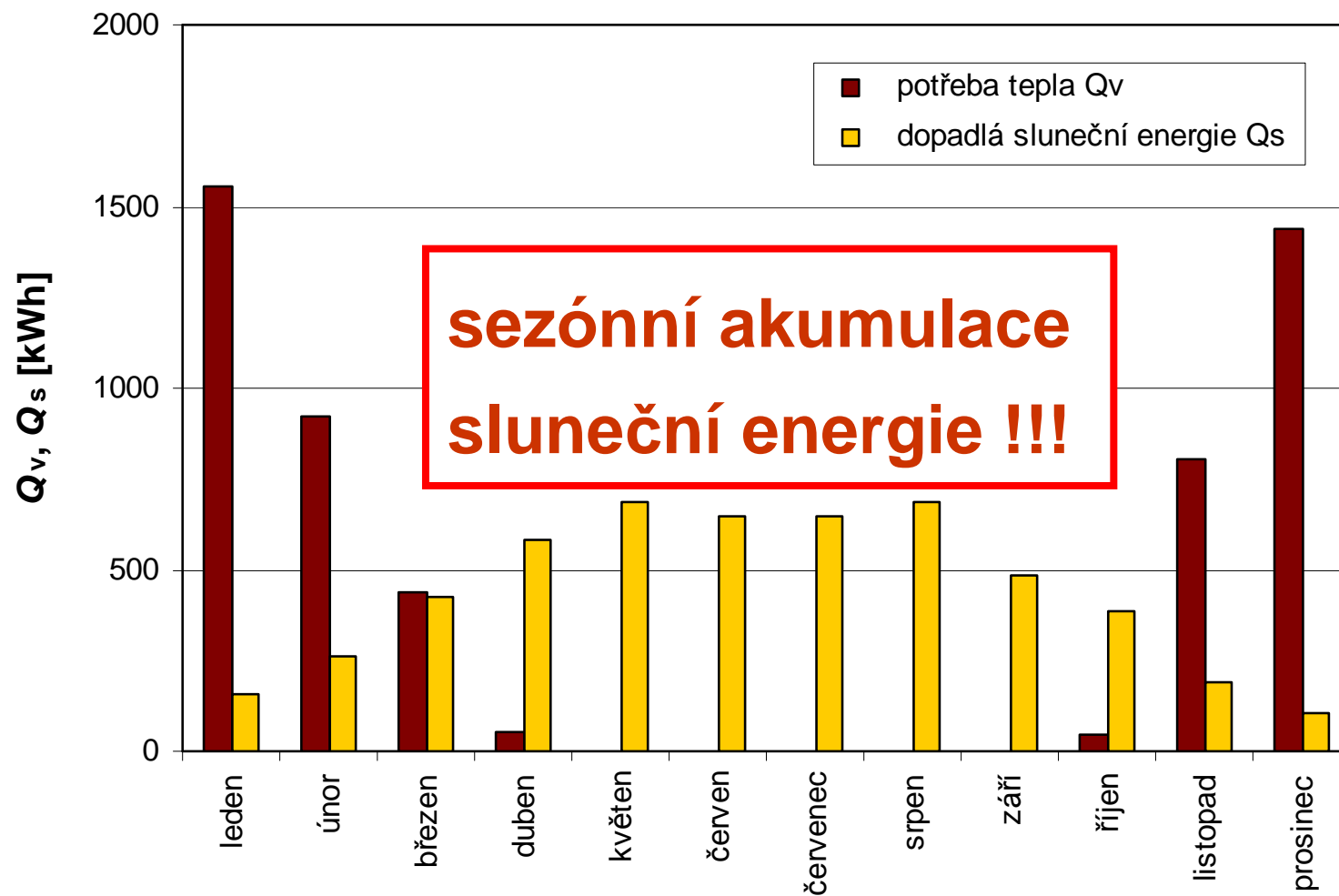
Ústav techniky prostředí, Fakulta strojní

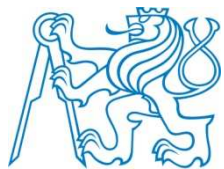
ČVUT v Praze

Základní problém

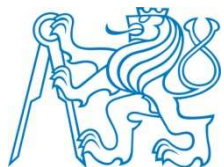

Analýza

- **Akumulační látky ? = voda**
  - citelné teplo: voda, štěrk, zemina, ...
  - skupenské teplo: nevýhodné pro sezónní akumulaci
  - sorpce, chemické zásobníky: ve vývoji

- **Otázky (?)**
  - Typ rodinných domů?   nízkoenergetické, pasivní, nulové ?
  - Objem zásobníku?   500 m³, 250 m³, 50 m³ ?
  - Plocha kolektorů?   vejde se na střechu ?
  - Kolik to bude stát?   milióny ? statisíce ?

Zkoumané varianty

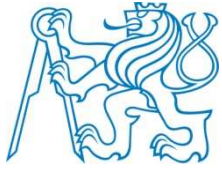
- Rodinný dům, objem 500 m³, podlahová vytápěná plocha 150 m²
- energetická náročnost
  - NED: nízkoenergetický 36 kWh/(m².rok)
  - PAS: pasivní 18 kWh/(m².rok)

- **otopná soustava**

- „tělesa“ 50/44 °C
- velkoplošná 25/22 °C

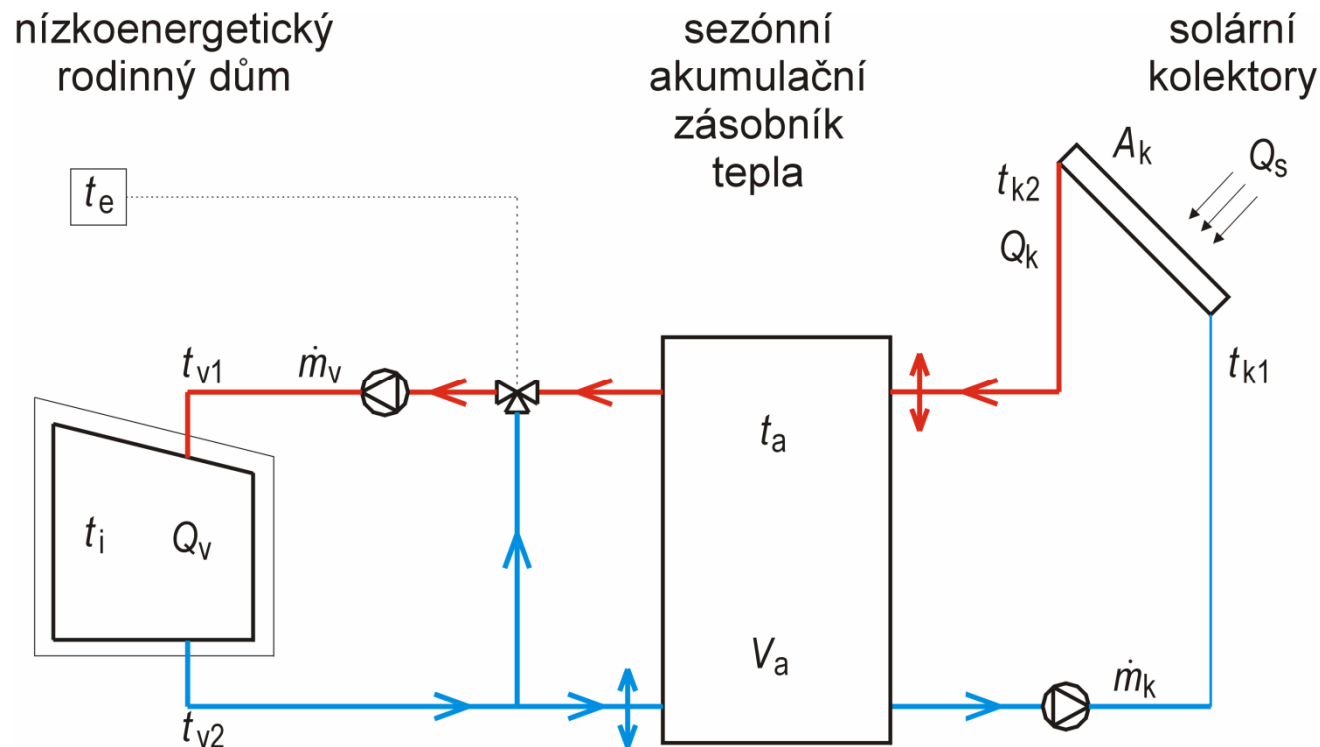
Parametry	NED	PAS
Součinitele prostupu tepla	0,17	0,10
$U_{\text{stěna}}$ [W/m ² .K]	0,12	0,08
$U_{\text{střecha}}$ [W/m ² .K]	0,27	0,15
U_{podlaha} [W/m ² .K]	1,40	0,70
U_{okno} [W/m ² .K]		
Intenzita nuceného větrání	0,3	0,3
Účinnost ZZT	0,75	0,90
Roční potřeba tepla VYT	5336	2643

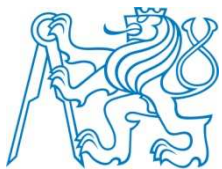
- sezónní akumulace **pouze vytápění**

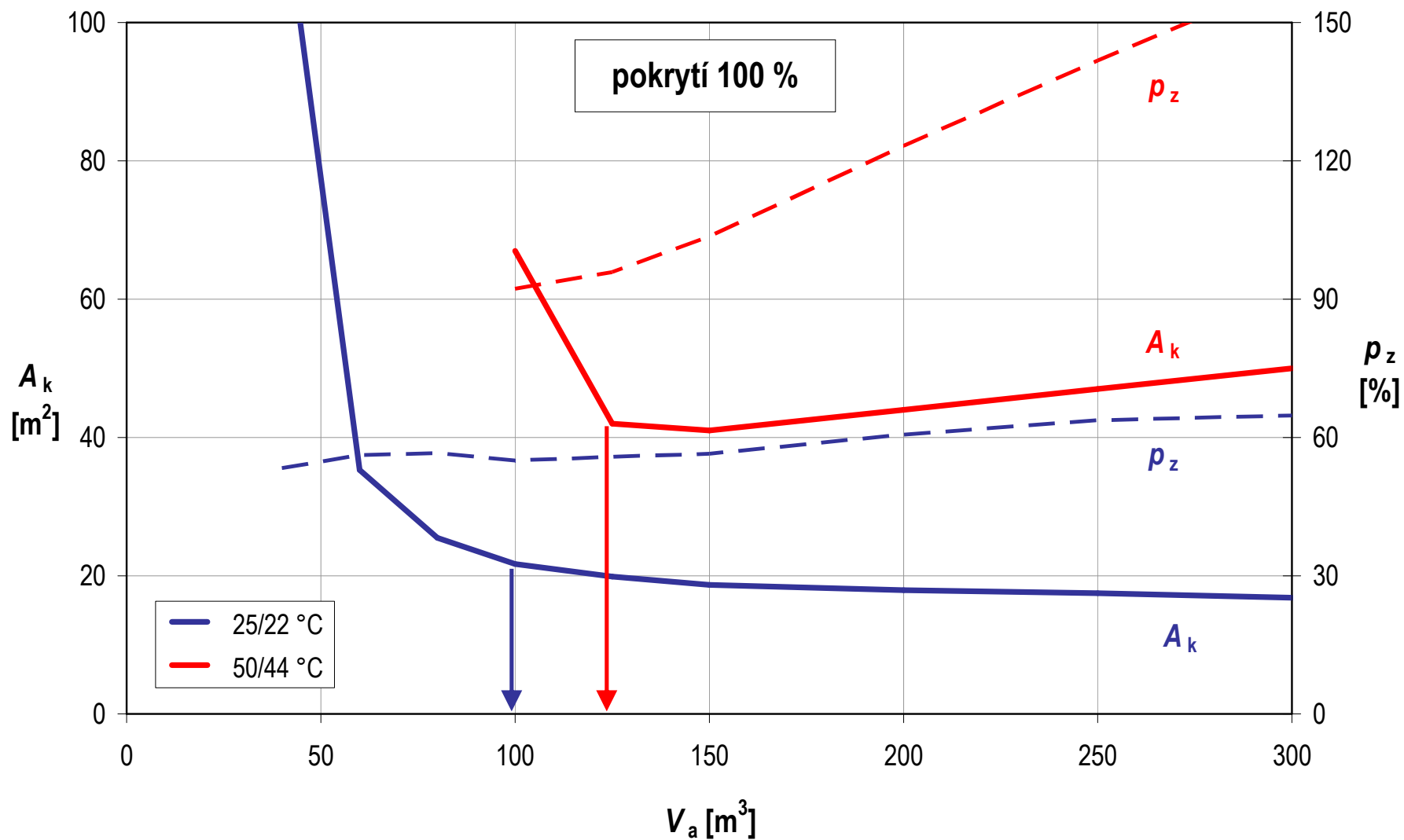
Model solární soustavy (TRNSYS)

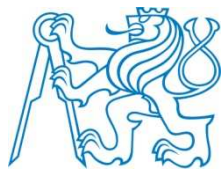
- klimatické údaje Praha (Meteonorm TMY)
- **kolektory:** levné se selektivní vrstvou ($5000 \text{ K}\check{\text{c}}/\text{m}^2$), jih, 45°
- **zásobník:** tloušťka izolace $0,5 \text{ m}$, uložený v zemi

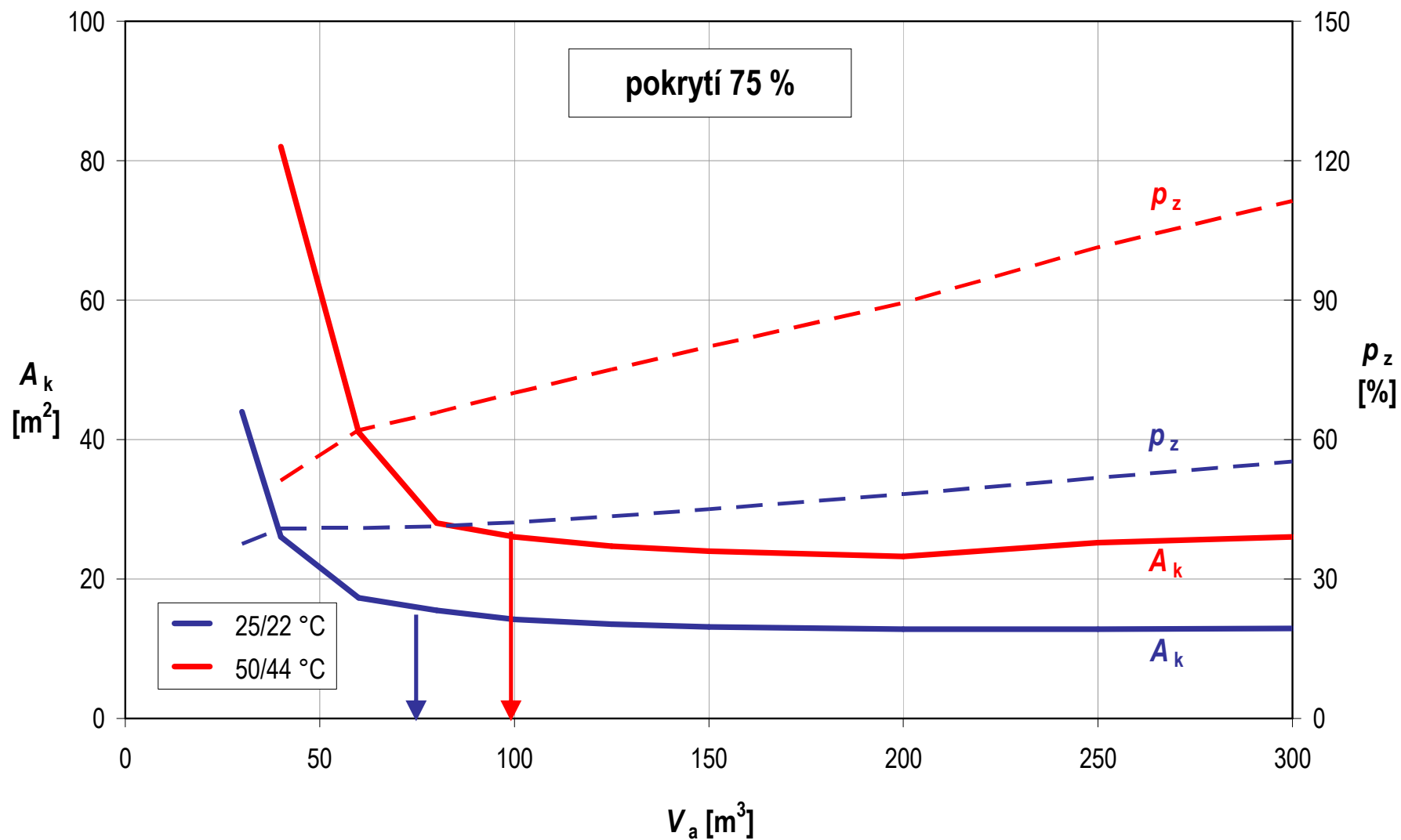

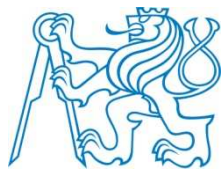
Nízkoenergetický dům (100 %)

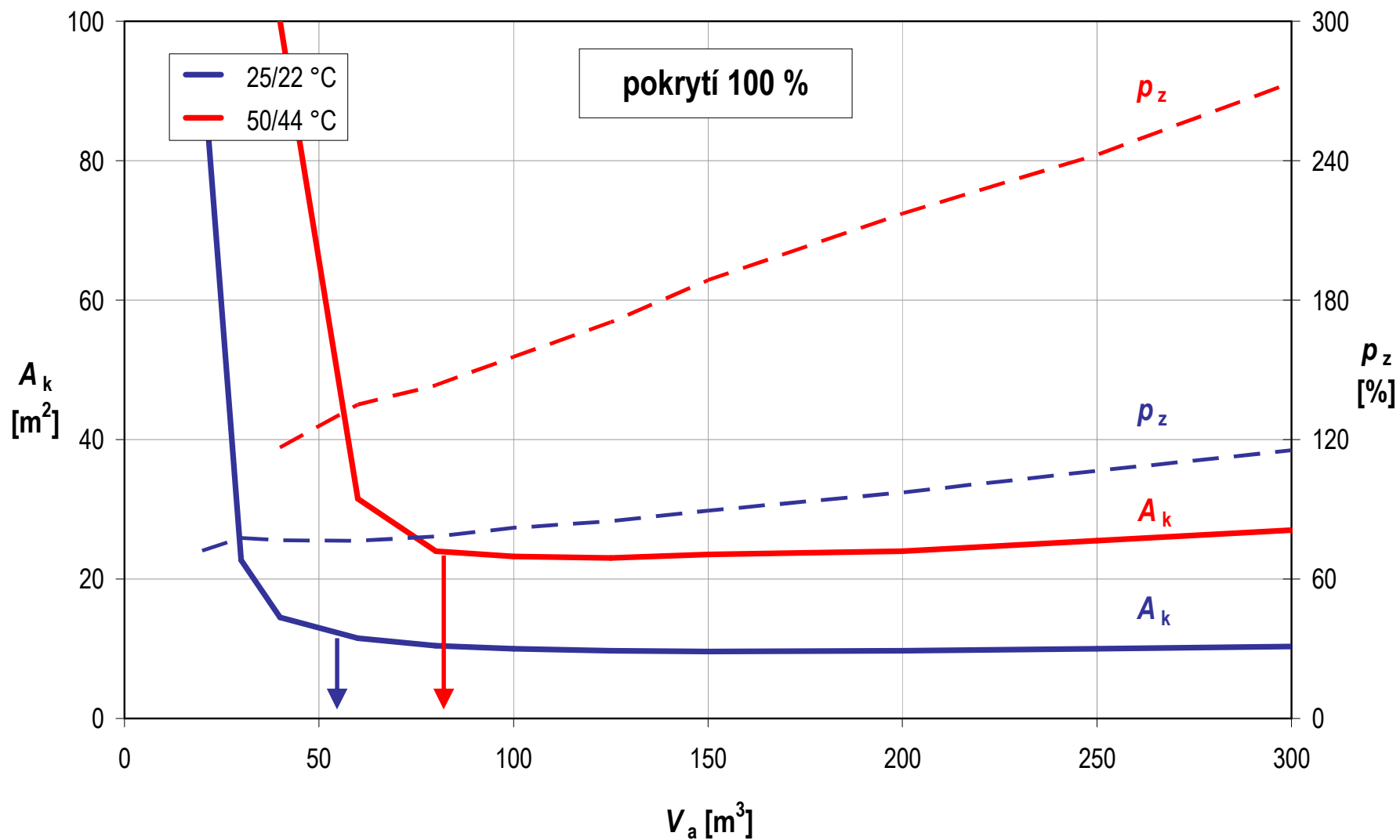

Nízkoenergetický dům (75 %)

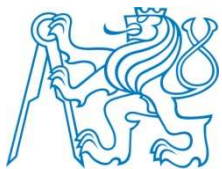

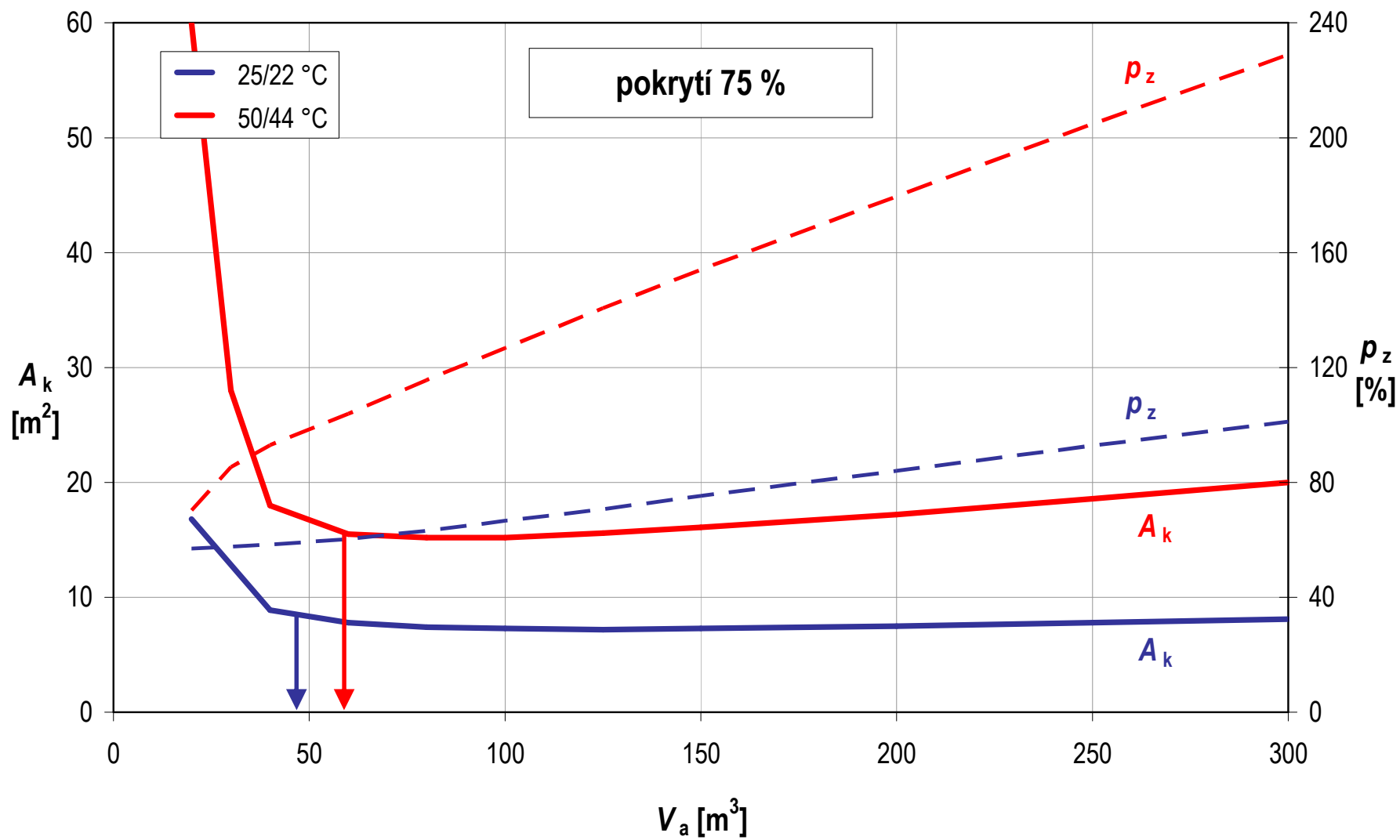
Pasivní dům (100 %)

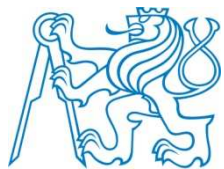

Pasivní dům (75 %)

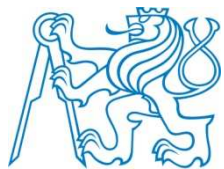

Hledání optimálního návrhu

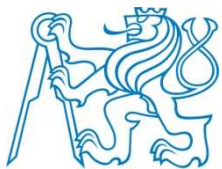
- **obtížné nalézt optimum: malá plocha kolektorů, malý zásobník**
- **další kritéria:**
  - dostupná plocha střechy
  - maximální možná hloubka zásobníku
  - technologie provedení zásobníku
  - **ekonomické hodnocení**

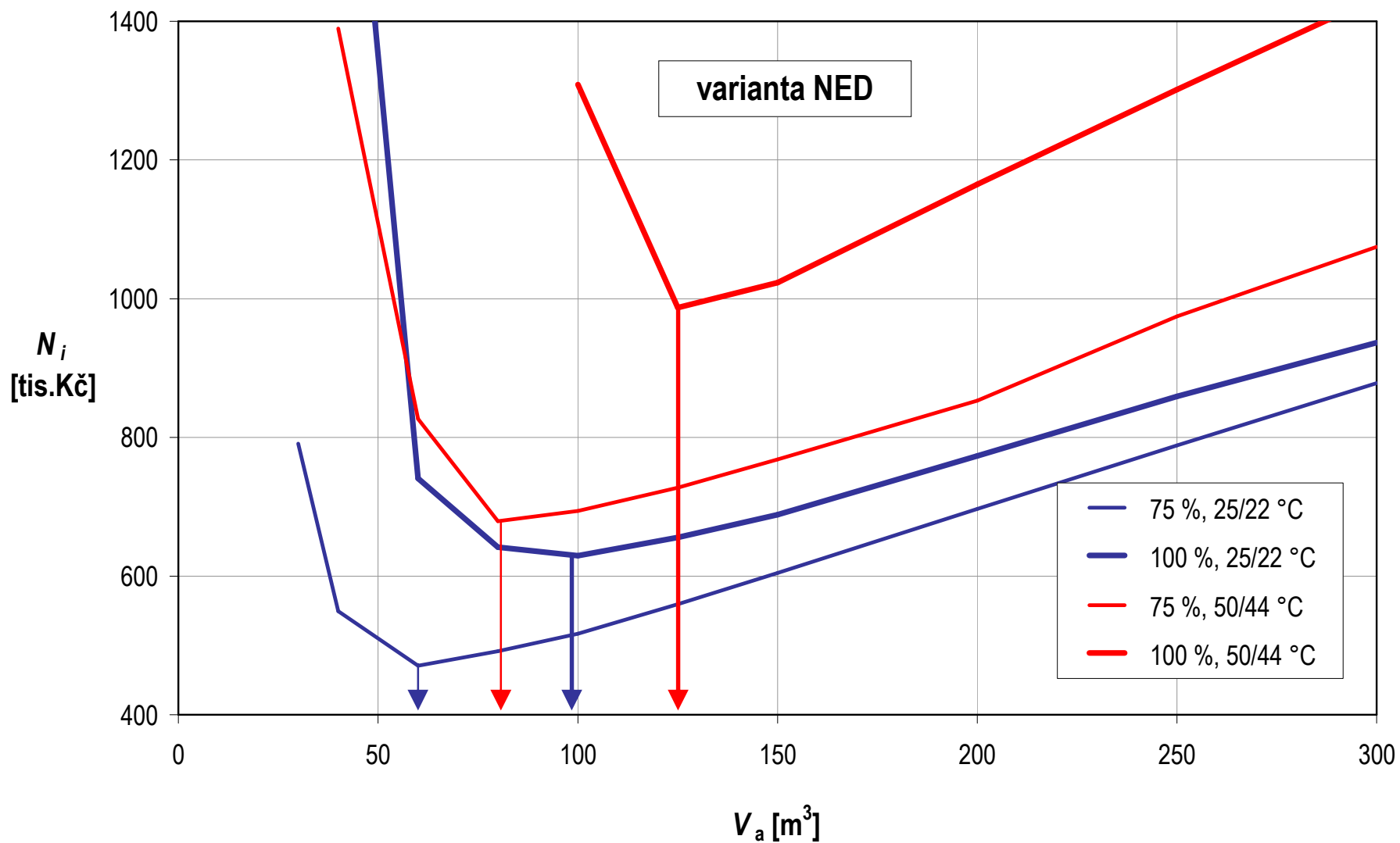
Podklady pro ekonomiku

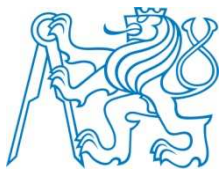
Položka	Cena
Výkopové práce, vč. pažení	350 Kč/m ³
Odvoz a uskladnění zeminy	400 Kč/m ³
Betonáž nádrže (vč. bednění)	3150 Kč/m ³
Hydroizolace	280 Kč/m ²
Tepelná izolace	480 Kč/m ²
Solární soustava	15000 Kč/m²

zdroj: M.Formánek, 2007-2008

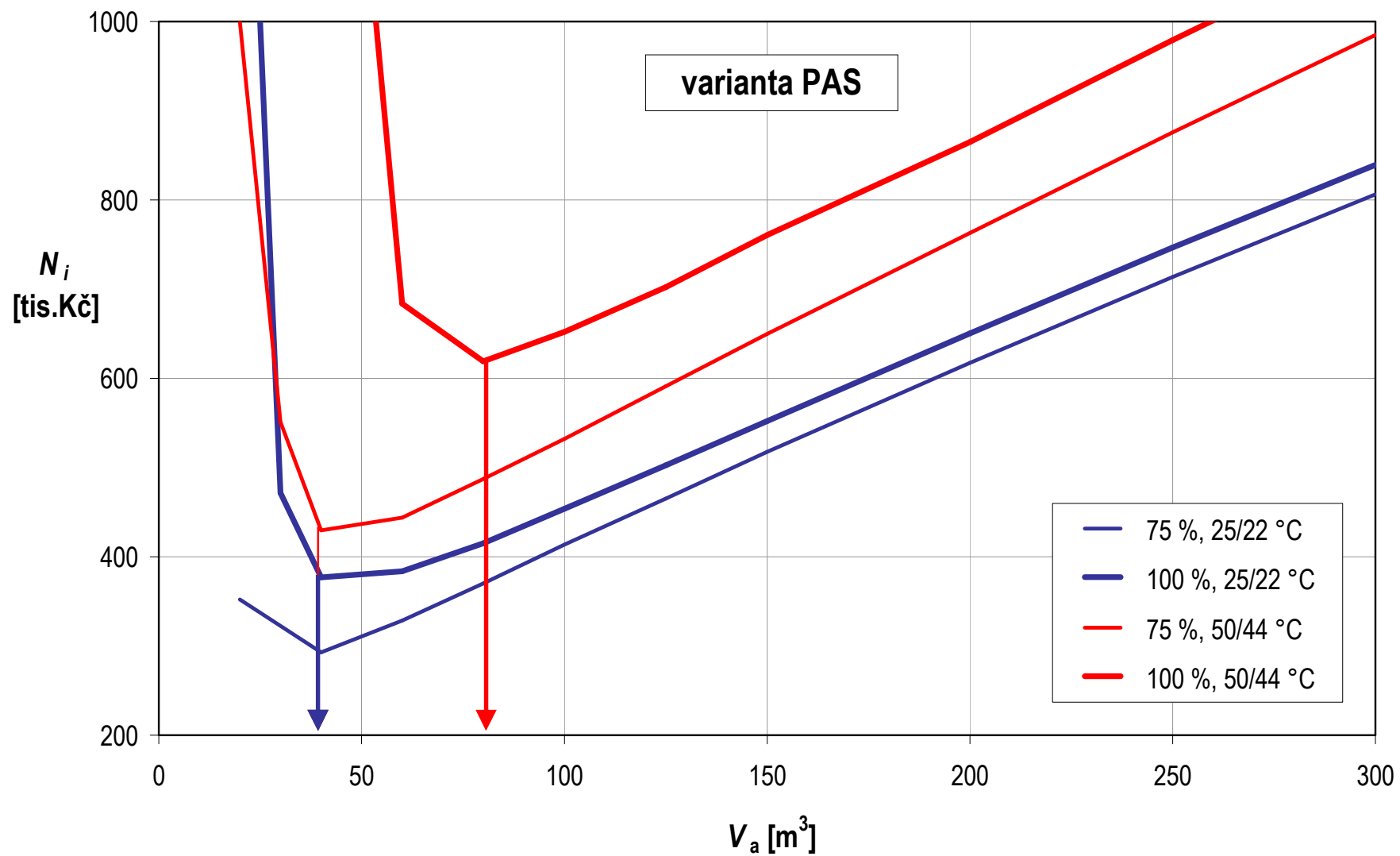

Nízkoenergetický dům

Pasivní dům

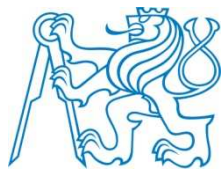

Souhrnné výsledky

typ domu	Nízkoenergetický dům		Pasivní dům	
pokrytí	100 %	75 %	100 %	75 %
25/22 °C	100 m ³ /22 m ²	60 m ³ /17 m ²	40 m ³ /15 m ²	40 m ³ /9 m ²
	630	470	380	290
50/44 °C	125 m ³ /42 m ²	80 m ³ /28 m ²	80 m ³ /24 m ²	40 m ³ /18 m ²
	990	680	620	430

nízkoteplotní vytápění: snížení nákladů o 30 % (pro 75% pokrytí) až 40 % (100% pokrytí)

pokrytí 100 %: zvýšení nákladů o 35 až 45 % oproti 75 %

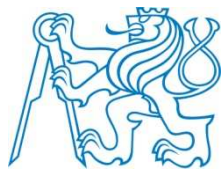

Závěry analýzy

Pro variantu domu **PAS** s nízkoteplotní otopnou soustavou:

- **40 m³** vodního objemu zásobníku
- **9 m²** pro **75%** pokrytí (investiční náklady > **300 tis. Kč**),
- **14 m²** pro **100%** pokrytí (investiční náklady > **400 tis. Kč**).
- Solární soustava se sezónním zásobníkem pro krytí vytápění představuje pro pasivní variantu rodinného domu zhruba 5 až 10 % ceny rodinného domu.
- **Návratnost** investic se pohybuje **v řádu běžné životnosti** solární soustavy.

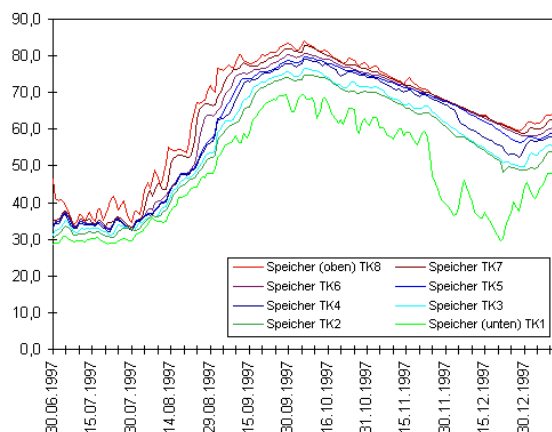
Realizace – rodinné domy

Haus Nader v Lassnitzhohe, AT
75 m³, 85 m², 1997

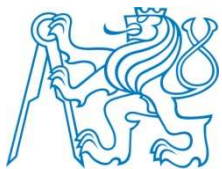
Tagesmittelwerte der Speichertemperaturen:

Speichertemperatur [°C]

Solarhaus v Kappelrodeck, DE
43 m³, 112 m², 2005

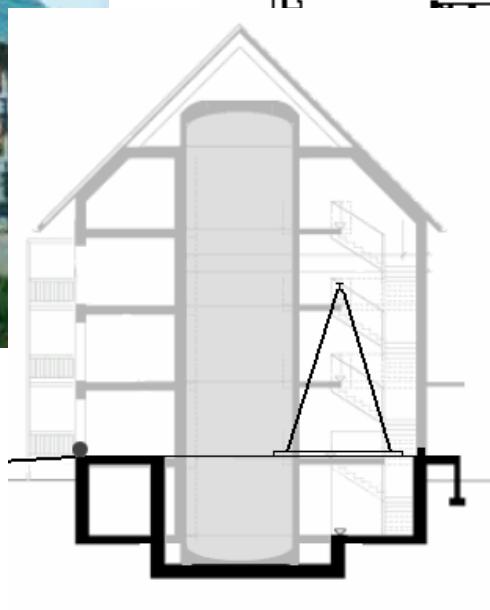
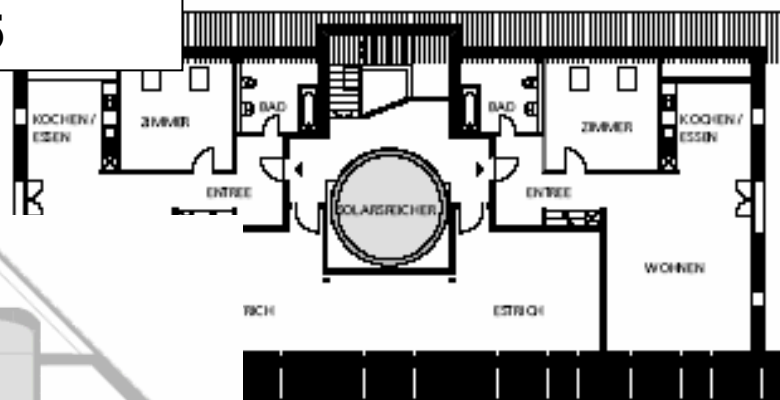

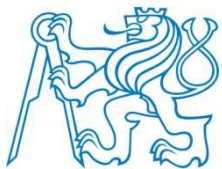

Realizace – bytový dům

Oberburg Sonnenhaus, CH
210 m³, 276 m², 2005

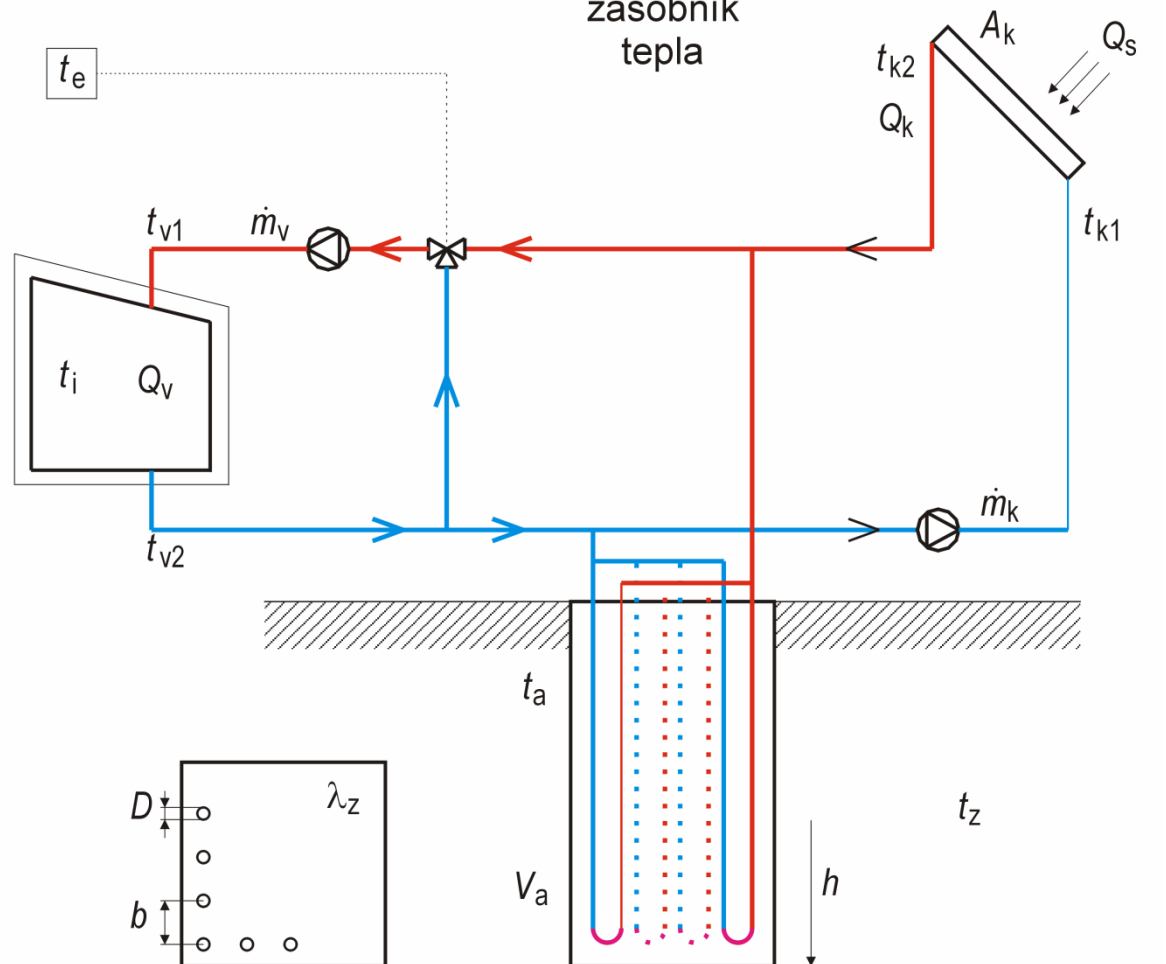

Akumulace do zemních vrtů ?

nízkoenergetický
rodinný dům

sezónní
akumulační
zásobník
tepla

solární
kolektory

varianty: rozteč 1,5 m
rozteč 2,0 m

objem: 300 až 1400 m³
~ počet vrtů: 8 až 36 ks

průměr vrtů: $D = 200$ mm
hloubka vrtů: $h = 20$ m
potrubí: 32x3 mm

vlastnosti podloží:

$$\lambda_z = 2 \text{ W/m.K}$$

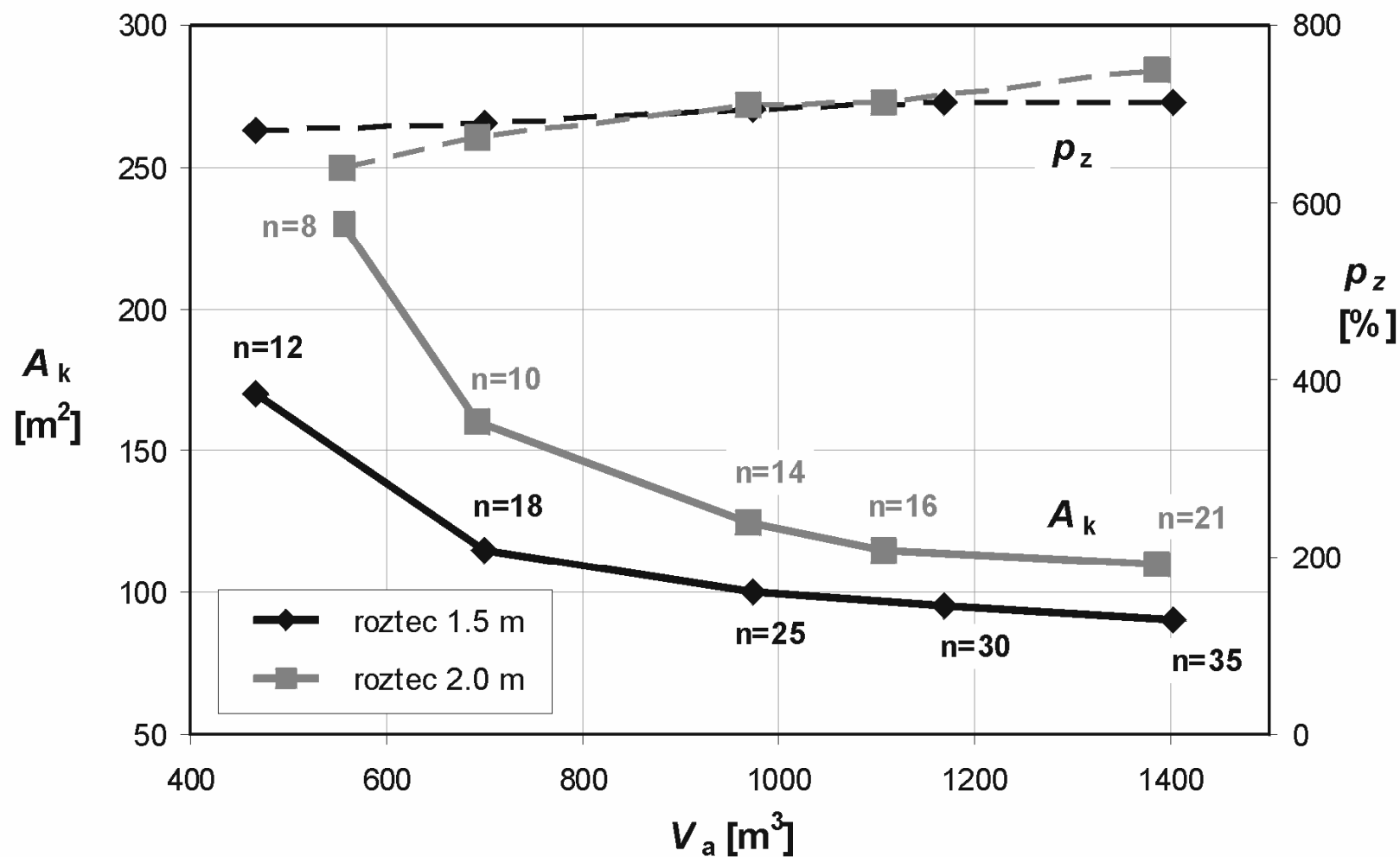
$$\rho_z \cdot c_z = 2000 \text{ kJ/m}^3 \cdot \text{K}$$

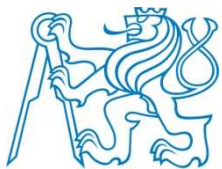
$$t_z = 12 \text{ }^\circ\text{C (ustálená)}$$

teplotní pole počítáno
modelem

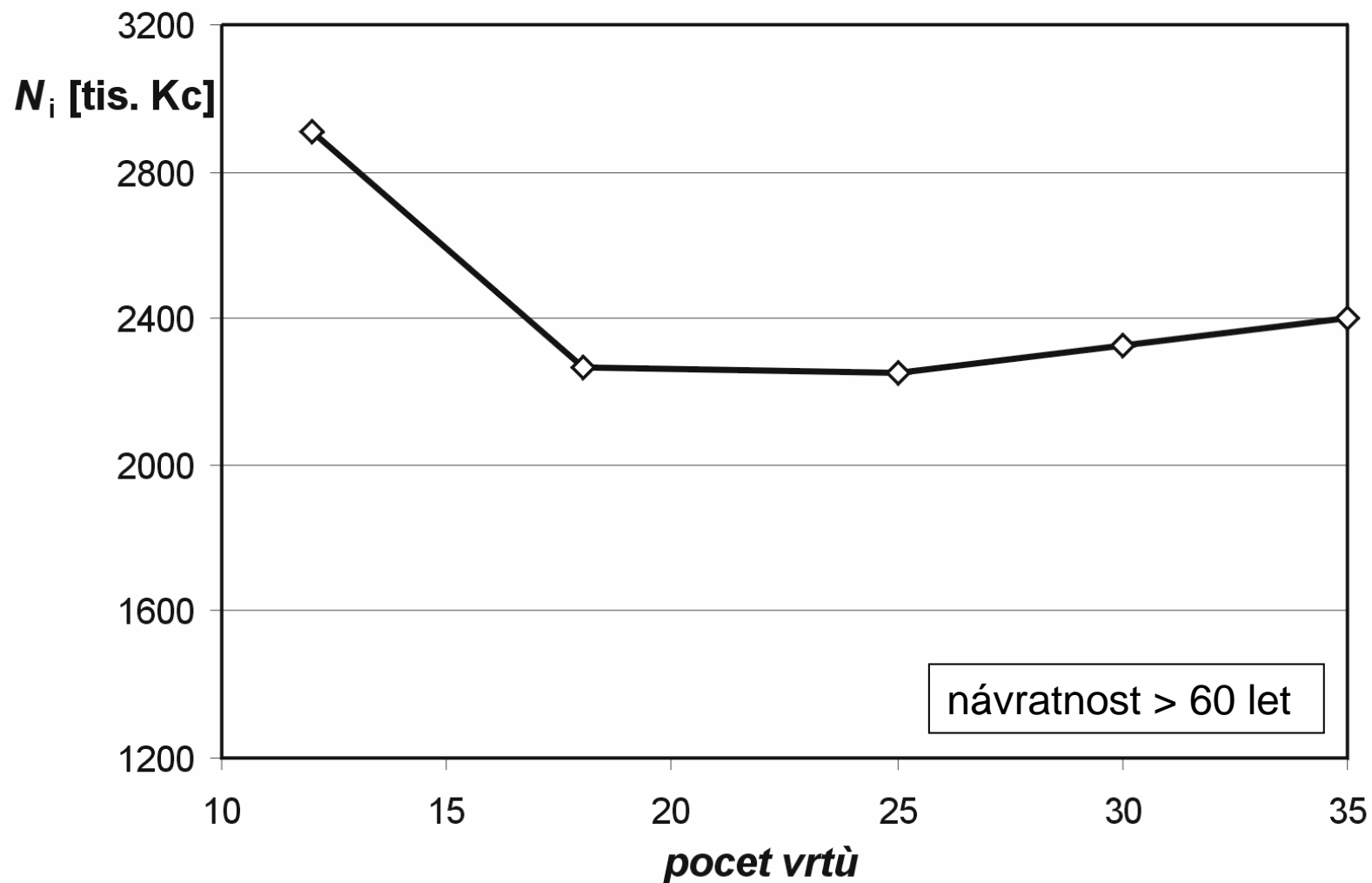

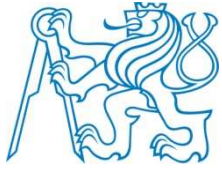
Akumulace do zemních vrtů ?!

Ekonomika – akumulace do vrtů (NED)

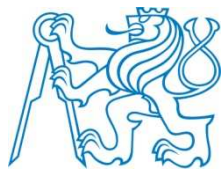

Závěry

---

sezónní akumulace pro pokrytí vytápění v NED a PAS

- **akumulace do vrtů**
  - energeticky nevýhodné (vysoké tepelné ztráty)
  - ekonomicky nevýhodné (potřebná plocha kolektorů je vysoká)
- **vodní zásobníky**
  - technicky možné
  - prakticky možné (realizace)
  - ekonomika (???)

Děkuji za pozornost

solab.fs.cvut.cz

www.csvts.cz/csse

Tomáš Matuška

Ústav techniky prostředí

Fakulta strojní, ČVUT v Praze

Technická 4, 166 07 Praha 6

tomas.matuska@fs.cvut.cz